

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta ja siihen liittyväksi laiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Sakon täytäntöönpanosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa tarkoitetun työsuojelupiirin työsuojelutoimiston päätöksellään määräämään laiminlyöntimaksun täytäntöönpanossa noudatettaisiin sakon täytäntöönpanosta annettua lakia verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain sijaan. Laiminlyöntimaksujen täytäntöönpanon hoitaisi oikeusrekisterikeskus samalla tavalla kuin se hoitaa työsuojelutoimistojen määräämien uhkasakkojen täytäntöönpanon.

Lisäksi ehdotetaan täytäntöönpanossa noudatettavan käytännön mukaisesti, että tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annettua lakia muutetaan siten, että laiminlyöntimaksuun sovellettava korko määräytyisi korkolain mukaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain sijaan.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Lain mukaan työn tilaajalla on velvollisuus selvittää sopimuskumppaninsa valmiuksia hoitaa lainmukaisia velvoitteita. Samalla varmistetaan, että alihankkijat ja työvoimaa vuokralle antavat yritykset noudattavat työnantajavelvoitteita. Asetut velvoitteet tähtäävät siten myös alihankkijoiden ja vuokrattujen työntekijöiden työsuhteen vähimmäisehtojen toteutumiseen.

Selvitysvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksena on lain 9 §:n mukaan laiminlyöntimaksu, joka määrätään tilaajalle ja maksettavaksi valtiolle. Laiminlyöntimaksu määrätään, jos tilaaja on laiminlyönyt selvitysvelvollisuutensa tai jos tilaaja on tehnyt sopimuksen liiketoimintakiellosta annetun lain mukaiseen liiketoimintakielloon määrätyn elinkeinonharjoittajan kanssa tai yrityksen kanssa, jonka yhtiömies, hallituksen jä-

sen, toimitusjohtaja taikka muussa siihen rinnastettavassa asemassa oleva henkilö on määrätty liiketoimintakielloon. Se määrätään myös, jos tilaaja on tehnyt sopimuksen, vaikka hänen on täytynyt käsittää, että sopimuksen toisella osapuolella ei ole tarkoitus täyttää sopimuspuolena ja työnantajana lakisääteisiä velvoitteitaan. Säännös koskee lähinnä tapauksia, joissa tilaaja osoittaa selvää ja yleisen elämänkokemuksen mukaan havaittavaa välinpitämättömyyttä siitä, että hänen sopimuspuolensa ei noudata velvoitteitaan.

Laiminlyöntimaksun vähimmäismäärä on 1 500 euroa ja enimmäismäärä 15 000 euroa. Laiminlyöntimaksun määrää lain 10 §:n mukaan työsuojelupiirin työsuojelutoimisto, joka antaa asiasta päätöksen. Jos selvitysvelvollisuutta epäillään rikotun, asia on käsiteltävä kiireellisenä työsuojelutoimistossa. Laiminlyöntimaksun määrääminen edellyttää aina tilaajan kuulemista, jolloin tämä voi esittää laiminlyöntiin vaikuttaneet syyt ja muita asiaan vaikuttavia seikkoja. Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada tilaajalta

nähtäväkseen selvitysvelvollisuuteen liittyvät asiakirjat ja tarvittaessa niistä jäljennös. Päätökseen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Lain 10 §:n 3 momentin mukaan laiminlyöntimaksun perimiseen sovelletaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottooimin annettua lakia (706/2007). Tämä johtaa siihen, että työsuojelutoimisto joutuu hoitamaan myös perinnän, viime kädessä ulosottohakemuksella. Laiminlyöntimaksujen täytäntöönpano olisi kuitenkin tarkoituksenmukaisempaa hoitaa oikeusrekisterikeskuksen toimesta samalla tavoin kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) mukaan työsuojelupiirin työsuojelutoimiston määräämien uhkasakkojen täytäntöönpano tapahtuu sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) mukaan.

Oikeusrekisterikeskuksesta annetun lain (1287/1995) 1 §:n mukaan keskus huolehtii niistä sakkoihin, menettämisraamuksiin, maksuihin ja saamisiin liittyvistä täytäntöönpanotehtävistä, jotka säädetään sen tehtäväksi muussa laissa tai asetuksessa taikka määrätään sen nojalla annetussa päätöksessä. Täytäntöönpanotehtävien siirtäminen oikeusrekisterikeskukselle edellyttää siten asiasta laintasoista säännöstä. Tämän vuoksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momenttiin tulisi lisätä, että tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa tarkoitettu laiminlyöntimaksu pannaan täytäntöön tämän lain mukaisessa järjestyksessä. Tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 §:n 3 momenttia ehdotetaan vastaavasti muutettavaksi siten, että siinä viitattaisiin maksun täytäntöönpanosta annettuun lakiin. Näin menettelyt olisivat työsuojelutoimiston päätösten osalta yhdenmukaiset.

Ehdotettuun täytäntöönpanojärjestelmään soveltuu paremmin käytettäväksi korkolaki (633/1982), jos maksettavaksi erääntynyttä maksua ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä. Myös sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua öljypäästömaksun täytäntöönpanoon sovelletaan korkolakia. Tämän vuoksi on tarkoituksenmu-

kaista muuttaa yhdenmukaisen ja siitä syystä tehokkaamman täytäntöönpanon toteuttamiseksi myös tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 §:n 3 momenttia siten, että maksun viivästymiseen sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) sijaan korkolakia. Tämän lain 4 §:n 1 momentin mukaan velan maksun viivästyessä velallisen on maksettava viivästyneelle määrälle vuotuista korkoa, joka on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

2 Esityksen vaikutukset

Esityksen tarkoituksena on selkeyttää työsuojelupiirin työsuojelutoimiston erilaisten päätösten täytäntöönpanomenettelyjä. Samalla työsuojelupiirien työsuojelutoimisto vapautuisi täytäntöönpanotehtävistä ja ne siirtyisivät asiaan erikoistuneelle erityisviranomaiselle, jolla on siihen paremmat valmiudet asioiden keskitetyn hoidon johdosta.

Esityksellä ei ole valtionaloudellisia vaikutuksia, vaikka se voi lisätä jonkin verran oikeusrekisterikeskuksen työmäärää.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä virkatyönä yhteistyössä oikeusministeriön kanssa ja se perustuu esitykseen, jonka on tehnyt tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain valvontaa suorittava viranomaislainen. Oikeusrekisterikeskus on puoltanut laissa tarkoitettujen kaltaisten julkisten maksujen perimistä keskuksen toimesta.

4 Voimaantulo

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta 9 päivänä elokuuta 2002 annetun lain (672/2002) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1164/2005, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

tettu öljypäästömaksu ja tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu.

Samoin tämän lain mukaisessa järjestyksessä pannaan täytäntöön aluksista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä annetun lain (300/1979) 19 b §:ssä tarkoi-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 200 .

2.

Laki**tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1233/2006) 10 §:n 3 momentti seuraavasti:

10 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Maksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa

laissa (672/2002). Maksettavaksi erääntyneelle laiminlyöntimaksulle, jota ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Helsingissä 8 päivänä helmikuuta 2008

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

Elinkeinoministeri *Mauri Pekkarinen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta 9 päivänä elokuuta 2002 annetun lain (672/2002) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1164/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Samoin tämän lain mukaisessa järjestyksessä pannaan täytäntöön aluksista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain (300/1979) 19 b §:ssä tarkoitettu öljypäästömaksu.

Samoin tämän lain mukaisessa järjestyksessä pannaan täytäntöön aluksista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain (300/1979) 19 b §:ssä tarkoitettu öljypäästömaksu ja tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta 200 .

2.

Laki**tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä
 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1233/2006) 10 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Laiminlyöntimaksun määrääminen

 Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle, ja sen perimiseen sovelletaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annettua lakia (367/1961). Laiminlyöntimaksuun sovelletaan veronlisäyksestä ja viivakorosta annettua lakia (1556/1995).

 Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. *Maksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Maksettavaksi erääntyneelle laiminlyöntimaksulle, jota ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästytkorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 200 .*
